

VOGELWIJK

1918 2018

100 JAAR

Jaargang 61. maart 2018

Nummer 3

Advertenties

Beheerder: Thomas Kramer

advertentiebeheer@vogelwijkdenhaag.nl

Kwettertjes: Mileen Boutkan

Tel. 3684333, mhboutkan@planet.nl

Redactie

Dick van Rietschoten

Laan van Poot 152, 2566 EE,

tel. 06-27268377

Magda van Eijck, Fuutlaan 4, tel. 3254467

Madelon Kranenburg

Rigolettostraat 54, 2555 VT, tel. 3253571

Marjet Steenhuisen

Nieboerweg 239, tel. 06 43 90 33 86.

Ruud van der Hoofd (webmaster)

E-mail: webmaster@vogelwijkdenhaag.nl

E-mailadressen

dvanrietschoten@ziggo.nl of

redactie@vogelwijkdenhaag.nl

Website wijkvereniging

www.vogelwijkdenhaag.nl

Aan- en afmelden van leden

Tel. 06 - 24 77 87 21 of e-mail

leden@vogelwijkdenhaag.nl. Zie verder

achterin onder 'Ledenadministratie'

Verschijning: 10 x per jaar.

Oplage : 1900 exemplaren

Druk

Pasmans Offsetdrukkerij B.V.

Forellendaal 400, 2553 LP Den Haag

Ingezonden kopij

Journalistieke bijdragen of brieven van lezers zijn van harte welkom. De redactie behoeft het niet eens te zijn met de inhoud van ingezonden brieven, maar behoudt zich het recht voor niet-inhoudelijke redactionele wijzigingen aan te brengen of al te uitvoerige teksten te bekorten. In bijzondere gevallen is de redactie en/of het bestuur gerechtigd ingezonden stukken niet te plaatsen.

Van de redactie

De afgelopen weken dook in onze gedachten enkele malen oud-premier Ruud Lubbers op, die op 14 februari overleed. Niet alleen omdat ondergetekende deze compromissensmid bij uitstek jarenlang van tamelijk nabij heeft meegemaakt, maar ook omdat er op het microniveau van onze wijk bepaalde problemen zijn waarbij je zou wensen dat iemand als Lubbers even de touwtjes in handen nam. Het grondwatervraagstuk, bijvoorbeeld, dat overigens al vele jaren ook in andere wijken de kop op steekt. Of sommige verkeerspuzzels, waarvan er enkele – om in stijl te blijven – eveneens zo oud zijn als de weg naar Kralingen, het stadsdeel aan de oostkant van Rotterdam dat altijd Lubbers' thuisbasis is geweest.

Er zijn ook meer recente problemen die om creatieve Lubberiaanse oplossingen vragen. Die doen zich bijvoorbeeld voor bij het ambitieuze bouwproject Hellasduin, het appartementencomplex dat van de grond moet komen op het voormalige HALO-terrein. Enkele pagina's verderop kunt u er het één en ander over lezen. Eerder dit jaar had de gemeente een kapvergunning verleend voor het omzagen van 49 bomen en boompjes op het terrein omdat die de bouwwerkzaamheden in de weg zouden staan. Hoewel het uiteraard de bedoeling is dat Hellasduin na gereedkoming opnieuw omgeven wordt door groen, schoot het bomenrooiplan enkele omwonenden toch in het verkeerde keelgat. Kan het ook wat minder? In dit geval nam de gemeente zelf de Lubbers-rol op zich. Op het stadhuis werd besloten de al verstrekte kapvergunning weer in te trekken. Zo werd de weg vrijgemaakt voor een rationele afweging van wat nodig en mogelijk is, zonder de stok achter de deur van tijdrovende bezwaarschriften en juridische procedures. Hopelijk leidt het 'bomenoverleg' tussen alle betrokkenen bij Hellasduin nu snel tot consensus. Een aanzienlijk lastiger probleem is de bouwhoogte. De architect en de toekomstige bewoners van Hellasduin willen de twee appartementengebouwen graag 1.60 meter hoger maken. Niet om de wijkvereniging te jennen, die in het najaar van 2016 besloot dat er niet hoger dan 16 meter mag worden gebouwd, maar 'voor het goede doel'. Want in de plafonds en vloeren van de etages moeten allerlei leidingen voor energiezuinige en dus duurzame voorzieningen voor verwarming en elektra worden verwerkt. Daarom moeten die tussenlagen wat dikker worden. Voor de wijkvereniging is opwaarts gemorrel aan de bouwhoogte echter onbespreekbaar. Maar wellicht had Lubbers hier wel raad mee geweten.

DvR

De wijk in vogelvlucht

Door Redmar Wolf, voorzitter wijkvereniging De Vogelwijk

Een wijk die scheidt, bouwt aan z'n toekomst

Als ik de cijfers van het CBS mag geloven, eindigt ruim een derde van alle huwelijken met een echtscheiding. Hoe dit getal in de Vogelwijk ligt, weet ik niet. Wat ik wel weet, is dat in onze wijk sinds kort beduidend meer gescheiden wordt dan voorheen. Maar dat is niet het gevolg van spanningen in de huiselijke sfeer. Het is eerder andersom. Spanningen in de huiselijke sfeer kunnen het gevolg zijn van deze scheiding en het verplichte karakter daarvan. Ik heb dan het oog op de afvalscheiding in onze wijk. Enkele observaties bij dit fenomeen.

Sinds kort beschikt ons gezin eindelijk over de PMD-afvalcontainer die we in eerste instantie niet hadden gekregen. Vervolgens hebben wij de afvalkalender op onze telefoon gedownload (zoek op de website denhaag.nl naar 'Huisvuilkalender', erg handig!) en nu draaien we volop mee in de scheidingscarrousel. Dat valt nog niet mee.

Basiskennis

Het moeilijkst is om in een *split second* (want zo snel gooi je afval weg) te bepalen of iets PMD is. De volgende basiskennis is in ieder geval onontbeerlijk. PMD staat voor **p**lastic verpakkingen (zoals plastic flessen, folies en zakken), **m**etalen verpakkingen (zoals drinkblikjes, conservenblikken en dekseltjes) en **d**rankenkartons (zoals van sappen en zuivel). Maar ja, niet alle verpakkingen mogen in de afvalbak met het oranje deksel. Schuimplastic

is, net zoals piepschuim, niet toegestaan. De gemiddelde wijkbewoner weet inmiddels ongetwijfeld ook dat kunststofkorrels evenmin in de PMD-container thuishoren. En dat niet alle plastic zakken zijn toegestaan. Chipszakken mogen bijvoorbeeld beslist niet. Doordrukstrips van medicijnen of kauwgom mogen ook niet, tenzij die strips geheel van plastic zijn of een kartonnen onderkant hebben. Maar dan moet deze onderkant eerst verwijderd worden (maar dat wist u natuurlijk al).

Ikzelf was erg blij met de PMD-kwalificatie van het kuipje van de smeerboter (lees: "een plastic kuipje met eventueel een aluminium-laag tussen deksel en boter"). Maar een "papierachtig folie waarin boter is verpakt" geldt weer niét als PMD. Ten slotte, maar eigenlijk vanzelfsprekend: gebruikte Nespresso-cups en soortgelijke koffiecupsjes mogen niet mee als PMD. Die cups kunt u apart inleveren bij uw winkelier. Een kleine moeite, lijkt me zo, als u toch al aan het scheiden bent...

Keuken

Het meeste afval ontstaat in de keuken. Nu hebben wij niet zo'n heel grote keuken. Wel is er ruimte voor één afvalbak, maar dat is tegenwoordig natuurlijk onvoldoende. De vier containers (twee groene, een blauwe en een zwart/oranje) staan bij ons in de voortuin. Vanuit de keuken is dat een eindje lopen, maar dat is natuurlijk een luxe probleem.

En verder klemt de keukendeur, maar dat is uiteraard een bouwkundig probleem. Het keurig gescheiden papier stapelt zich in onze gang naast de voordeur op, daarvoor hoeven wij niet naar buiten. Ja, eens in de zoveel tijd, als de papierstapel de voordeur dreigt te barricaderen. Dan moet ik de gang naar de blauwe container maken.

Voor PMD-waardig materiaal hebben wij nu een ouderwetse aluminium afvalbak (gewoon van Ikea hoor) naast de achterdeur geplaatst. De achterdeur (die klemt) moet dan wel open. Om de zoveel tijd moet ik die Ikea-bak legen in onze van gemeentewege verstrekte PMD-container in de voortuin. Ook hier voelt de rest van het gezin zich niet geroepen deze taak te vervullen. Fijn als je zo onmisbaar bent.

“En het GFT-afval dan?”, zult u denken. Nou, dat is bij ons niet zo goed geregeld. Tuinafval, oude bloemen en dergelijke zijn geen probleem. En wat in de tuin gebeurt, blijft in de tuin, want daar staat ook onze GFT-container. Maar snijafval uit de keuken? We zouden daar eigenlijk in de keuken een apart GFT-bakje voor moeten hebben, maar daar hebben we geen ruimte voor en dus komt het organische snijafval vaak bij het restafval terecht.

Concentratie en contemplatie

En dan hebben wij het nog maar niet over het afval van de andere etages in het huis. Flacons van wasmiddelen, lege tandpastatubes... Allemaal PMD, dus dat moet allemaal apart worden gehouden. Eigenlijk moet je op elke verdieping een afzonderlijk afvalscheidingspunt hebben.

Duidelijk moge zijn dat afval scheiden niet vanzelf gaat. Het vereist concentratie en contemplatie. Het kost aandacht, maar vooral ook tijd. Een voorzichtige schatting is dat wij in ons gezin per week toch zeker 15 minuten kwijt zijn aan het selecteren en gescheiden weggooiën van ons afval (en dan gaat er nog aardig wat mis). En zijn deze minuten wel-

besteed? Onlangs woei het nogal hard tijdens de PMD-ophaalrag. PMD-containers, ook al zijn deze geheel gevuld, wegen niet zo veel. Gevolg: heel wat containers waren omgewaaid en het plastic, de metalen verpakkingen en drinkpakken lagen verspreid door de straten.

Tijd over na de scheiding?

Ik las onlangs dat klagen een belangrijke menselijke drijfveer is. Ik hoop met het voorgaande dan ook in een behoefte te hebben voorzien. Mocht u niettemin toch nog tijd overhouden, dan attendeer ik u graag op het volgende. Wij zoeken nog vrijwilligers voor het verrichten van hand- en spandiensten op Koningsdag, **vrijdag 27 april**. Informatie en aanmeldingen graag bij mijn mede-bestuurslid Marcella Putter: me_schutte@hotmail.com (let op: na de eerste twee letters ‘me’ een laag liggend streepje typen).

Verder kijkt de *Commissie Kinderactiviteiten* reikhalzend uit naar versterking. Wijkgenoot Alphons Jacobs (alphons.jacobs@gmail.com) kan u hier alles over vertellen. Kom op, jonge moeders en vaders! Zeker in dit jaar waarin de wijk z'n eeuwfeest viert, is er grote behoefte aan hulp bij het organiseren van activiteiten voor de jeugd.

En last but not least: voor de festiviteiten in het kader van *100 jaar Vogelwijk* tijdens het weekend van 21, 22 en 23 september doen wij ook graag een beroep op vrijwilligers die assistentie verlenen. Kijk in het bestuurscolofon achterin dit blad en meld u aan! Bovendien roepen we nu al alle wijkbewoners op om in elk geval die festiviteiten bij te wonen. Volgende maand meer hierover. Want ook buiten de afvalscheiding blijft er in onze wijk genoeg te doen!

Redmar Wolf (ook namens medebestuurleden Hans van Nieuwkerk, Dick Nell, Christian Pick en Marcella Putter)

Kruising wordt al snel rotonde

De kruising Sportlaan-Wildhoeflaan-Daal en Bergselaan wordt dit voorjaar al omgebouwd tot rotonde. Dat is aanzienlijk sneller dan menigeen in de wijk tot nu toe verwachtte. De gemeente wekte eind vorig jaar nog de indruk dat de transformatie van dit kruispunt pas in 2019 zou plaatsvinden. Van eind maart tot begin juli zal de kruising voor vrijwel alle verkeer zijn afgesloten, hetgeen voor omwonenden veelvuldig omrijden tot gevolg zal hebben.

De afgelopen maand kregen alle Vogelwijkbewoners een gemeentelijke brochure in de brievenbus waarin de herprofilering van de verkeersroute tussen Kijkduin en de Houtrustbrug in woord en beeld uiteen wordt gezet. Verder werd op 6 maart nog een informatieavond belegd in de kantine van voetbalvereniging Quick.

Negen deelprojecten

Het enorme project neemt een aanvang op 26 maart. Dan wordt begonnen met werkzaamheden op de genoemde kruising bij de Wildhoeflaan-Sportlaan en tegelijkertijd ook op het laatste stuk van de Machiel Vrijenhoeklaan, tussen het benzinstation en de Kijkduinse-

straat. Op beide delen van het traject hoopt men op 5 juli klaar te zijn. Vanaf 7 mei wordt de rest van de Machiel Vrijenhoeklaan (die aanzienlijk wordt versmald) aangepakt. Daarna gaan steeds kleine gedeelten van de Sportlaan en Segbroeklaan op de schop.

Het gehele tracé tussen de Houtrustbrug en Kijkduin is in negen stukken 'geknipt' die steeds afzonderlijk aan de beurt komen. Pas eind april 2019 hoopt de gemeente het gehele tracé klaar te hebben.

Er is een website in het leven geroepen waarop alle werkzaamheden en omleidingsroutes te vinden zijn: www.kijkduinhoutrust.nl

Ook is het de bedoeling dat hier de actuele stand van zaken wordt weergegeven, met bijvoorbeeld vertragingen in de uitvoering.

Met bus 24 blijft de Vogelwijk tijdens het gehele project bereikbaar, maar de bus zal wel een omleidingsroute moeten volgen, onder meer over de Daal en Bergselaan.

De gemeente waarschuwt alle omwonenden van de Segbroeklaan, Sportlaan en Machiel Vrijenhoeklaan om het komende jaar rekening te houden met extra reistijden van en naar huis.

Raadsverkiezingen op 21 maart **Wijkthema's voorgelegd aan kandidaten gemeenteraad**

Door Dick van Rietschoten

Met de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart in het vooruitzicht kwamen zo'n tachtig wijkbewoners op 23 januari naar de Heldringschool om uit de mond van enkele raadskandidaten te horen hoe hun partijen over een aantal specifieke wijkthema's denken. Vertegenwoordigers van PvdA en GroenLinks bleken verhinderd, maar op het 'podium' waren wel representanten aanwezig van de Haagse Stadspartij (wethouder Joris Wijsmuller), D66 (Eva de Braas), CDA (Alphons Jacobs), VVD (Jacco Visser) en Hart voor Den Haag, nu nog Groep De Mos geheten (William de Blok). Bijzonder aan de drie laatstgenoemden in dit gezelschap was dat zij allen in de Vogelwijk resideren.

Betaald parkeren

Onder het strakke regime van gespreksleider Redmar Wolf, voorzitter van de wijkvereniging, lieten de kandidaat-raadsleden achter de tafel zich - nu en dan reagerend op vragen uit de zaal - uit over typische Vogelwijkthema's als grondwateroverlast, de toekomst van de Haga-ziekenhuislocatie aan de Sportlaan, het al dan niet invoeren van betaalde parkeren (alleen de HSP vindt dat ook de Vogelwijk hieraan moet geloven) en het behoud van het tuinstadkarakter van de wijk. Wat dat laatste betreft: zoals verwacht vond iedereen dat het groene karakter van de wijk behouden moet blijven, maar allemaal vonden ze het te ver gaan om bewoners te verbieden hun (publiekelijk zichtbare)

voortuin grotendeels te betegelen. Ook op andere terreinen vielen er wel enkele grootste gemene delers te noteren. De gemeente Den Haag moet al het mogelijke in het werk stellen om natte kelders te voorkomen, maar woningeigenaren hebben daarin zelf ook een taak, was de vrijwel eensluidende conclusie van de kandidaten. Positief werd alom gereageerd op de suggestie om het 'regenriool' niet alleen in de wintermaanden op de Haagse Beek te lozen (zoals nu bij wijze van proef al gebeurt) maar permanent. Wat de ziekenhuislocatie betreft bepleitten alle kandidaten het behoud van zorgfuncties in het complex, in combinatie met de bouw van appartementen. Liefst niet de hoogte in en graag met conservering van de oude gevelpartij rond de hoofdingang.

Waterschade door keldervocht

De verkondigde opvatting dat bewoners medeverantwoordelijk zijn voor het vochtvrij houden of maken van hun kelder sluit aan bij een recente gemeentelijke brief aan wijkbewoner Bert Bruning (Tortellaan), die de gemeente aansprakelijk had gesteld voor waterschade. De gemeente gaat daarin zelfs nog verder. Zij wijst erop dat er geen juridische grond is voor een aansprakelijkheidsstelling. De in de Waterwet genoemde gemeentelijke zorgplicht heeft volgens de brief geen betrekking op 'ondergrondse bouwwerken die lijden onder de gevolgen van grondwateroverlast'. Als de gemeente Den Haag werkelijk alle kelders in de stad zou willen ontzien, zou het grondwaterpeil enkele meters omlaag moeten en dat is geen reële optie, aldus de brief. Ook wijst de gemeente de suggestie af om in alle natte periodes van het jaar (dus niet alleen tussen november en april) de ondergrondse regenopvangbassins in de Vogelwijk af te sluiten. Men beperkt zich voorlopig tot de nu lopende proef om regenwater niet in de bassins op te vangen maar regelrecht op de Haagse Beek te lozen.

Subsidies van Delfland

Tijdens de lokaal-politieke informatieavond van 23 januari bevond zich in de zaal 'hors concours' de lijsttrekker van 50Plus in Den Haag, Frans Hoyneck van Papendrecht. Bij wijze van interruptie wees deze er in de discussie over grondwateroverlast op dat het Hoogheemraadschap Delfland subsidies uitdeelt voor allerlei projecten die een mens- en natuurvriendelijke regenwateropvang beogen.

Op de website van het Hoogheemraadschap is hierover onder meer het volgende te lezen.

Wateroverlast door hoosbuien is een groeiend probleem in het stedelijk gebied, ook in Delfland. Het is een van de gevolgen van de klimaatveranderingen. Heeft u een goed idee om uw buurt, wijk, straat, gebouw of perceel klimaatbestendiger te maken, dan helpt Delfland u graag op weg.

Meer groen en minder tegels, groene of waterbergende daken en verschillende vormen van regenwateropvang maken uw omgeving een betere 'spons' voor een plotseling teveel aan water. Wilt u daar met uw tuin, terrein, dak of straat aan bijdragen, dan betaalt uw waterschap mee. Vraag een bijdrage uit de Stimuleringsregeling Klimaatadaptatie Delfland aan. Deze subsidie-regeling loopt nog tot eind dit jaar.

Vogelwijkbewoners die vragen hebben over de stimuleringsregeling, kunnen de website www.hhdelfland.nl raadplegen of contact opnemen met wijkgenoot Sjoerd Fekkes (De Savornin Lohmanlaan) die niet alleen lid is van het algemeen bestuur van Delfland maar ook actief is in 50Plus. Tel. 06-24969911. E-mail: sffekkes@ziggo.nl

An aerial photograph of a residential neighborhood in Den Haag, showing a dense grid of houses and trees. In the center, there is a sports park with a running track and several tennis courts. The text 'Sportpark Laan van Poot krijgt twee jaar achtereen NK atletiek' is overlaid on the bottom half of the image in a large, white, sans-serif font.

Sportpark Laan van Poot krijgt twee jaar achtereen NK atletiek

Door Madelon Kranenburg

De afgelopen jaren is Den Haag sterk gebleken in het binnenhalen van grote sportevenementen. Aan deze reeks kan nu ook het Nederlands Kampioenschap Atletiek worden toegevoegd. In de zomer van de achtereenvolgende jaren 2019 en 2020 gaat de atletiekvereniging Haag Atletiek, gevestigd aan de Laan van Poot, samen met de gemeente Den Haag en de Atletiekunie dit evenement organiseren. Een goede reden om eens langs te gaan bij deze atletiekvereniging met een lange historie.

CPC

We hebben op een regenachtige maandagavond een afspraak met Henk Verploegh (wedstrijdorganisator) en Wim van Es (secretaris). Het is bij aankomst in en rond het clubhuis een drukte van belang: tientallen mensen in trainingstenue staan op het punt te gaan hardlopen, allemaal sportievelingen die zich door het slechte weer niet laten tegenhouden. „Dit zijn niet allemaal lopers die lid zijn van Haag Atletiek”, zegt Henk Verploegh. „Er zijn ook mensen bij die hier trainen voor de City-Pier-

City Loop. In drie maanden volgen de deelnemers en hun trainers een uitgekiend schema. Dat zorgt voor een geleidelijke opbouw in duur en snelheid.”

We trekken ons terug in de bestuurskamer, waar de heren enthousiast vertellen over hun club.

Historie

In 1991 ontstaat Haag Atletiek uit een fusie van een aantal atletiekverenigingen, waaronder Vlug & Lenig, de vereniging die al vanaf 1939

aan de Laan van Poot gevestigd is. We bladeren door het prachtig vormgegeven jubileumboek, in 2013 uitgegeven ter gelegenheid van het 100 jarig bestaan van de vereniging. Op een foto is te zien hoe het sportpark aan de Laan van Poot in 1939 door burgemeester De Monchy wordt geopend. Toen nog met een sintelbaan, en dat bleef lang zo, want pas in oktober 1990 werd er een kunststofbaan opgeleverd. Het boek bevat ook een foto van de eerste tribune, van hout. „Die is in de oorlogsjaren opgestookt”, weet Verploegh. We bladeren nog even verder en zien een prachtige actiefoto van de atleten Cor Fromberg en Meip Stad in een steeple chase-wedstrijd, gemaakt tijdens het NK atletiek aan de Laan van Poot in 1949.

NK Atletiek

De laatste keer dat op het complex aan de Laan van Poot de Nederlandse Kampioenschappen Atletiek werden gehouden, was in 1996. Bij de toewijzing van de organisatie van het NK Atletiek in 2019 en 2020 liet Haag Atletiek vier kanshebbers achter zich, waaronder de atletiekverenigingen in Amsterdam, met het Olympisch Stadion als locatie. Verploegh heeft hier wel een verklaring voor: „Met 2500 toeschouwers is het aan de Laan van Poot in de Vogelwijk gezellig druk, in het Olympisch stadion valt dat aantal bezoekers volkomen weg.” Maar dat is niet de enige reden waarom er voor deze accommodatie gekozen is: „We hebben hier voor dit weekend de beschikking over een inloopveld en we hopen gebruik te kunnen maken van de accommodaties van de burens, zoals een sporthal en een gymzaal”, licht Wim van Es toe.

Maar de Atletiekunie is ook gevoelig gebleken voor de charme van het 80 jaar oude sportcomplex, weet Henk Verploegh: „De voormalige kaartverkoophuisjes bij de ingang van Haag Atletiek, een overblijfsel uit het verleden, vonden ze prachtig. En tot slot, niet onbelangrijk, Haag Atletiek heeft met de organisatie van

diverse eerdere NK's en competities de nodige organisatiekracht opgebouwd.”

Faciliteiten

De gemeente Den Haag zal er volgend jaar alles aan doen om het NK, dat op vrijdag begint en op zondag eindigt (de exacte data zijn nog niet bekend) zo goed mogelijk in de stad te promoten. De organisatie rekent op veel bezoekers en regelt daarom extra faciliteiten. Henk Verploegh: „Er wordt een grote, tijdelijke tribune over de oorspronkelijke tribune heen gebouwd, er komen tenten op het terrein waar bezoekers iets kunnen consumeren, en er worden horecakraampjes geplaatst” vult Wim van Es aan.

Een ander punt waar al is over is nagedacht is de parkeerdruk: „We willen hier in de buurt absoluut geen parkeeroverlast. Daarom zal er met pendelbusjes gereden gaan worden. Dat kan vanaf Kijkduin, maar ook het parkeerterrein bij het Zuiderstrandtheater is een optie. Hier is nog geen definitief besluit over gevallen”, zegt van Es.

De jaren 2019 en 2020 lijken nog ver weg, maar dat er de komende tijd veel werk aan de winkel is, moge duidelijk zijn: „We moeten kandidaten gaan werven voor de jurering en ook vrijwilligers die gasten willen ontvangen, onder wie prominente atleten”, aldus Verploegh.

Jeugd

De wens van Haag Atletiek om het NK te mogen organiseren was tweeledig. Verploegh: „Los van het feit dat het mooi is zo'n evenement mede te organiseren, doen we het vooral voor onze eigen leden en met name de jongeren. Dat zij er van kunnen dromen: 'Wauw misschien ben ik, als ik later groot ben ook wel tot deze topprestaties in staat.' Het is een middel om de jeugd blijvend aan de atletieksport te binden.” Dat het NK Atletiek twee achtereenvolgende jaren op het sportcomplex aan de Laan van Poot wordt gehouden, was een wens van de Atletiekunie zelf. Verploegh: „Ze gaan ervan

Henk Verploegh (links) en Wim van Es van Haag Atletiek.

uit: in het eerste jaar loop je op je tandvlees en het tweede jaar kan de organisatie ook een beetje genieten.”

Trainingshal

Haag Atletiek presteert de laatste jaren op het hoogste niveau. In 2015 en 2016 werd de atletiekvereniging Nederlands kampioen en in 2017 eindigde de club als 2^e.

Een club op dit niveau heeft ook zo haar wensen. Wim van Es: „We onderzoeken de mogelijkheden voor het realiseren van een indoor trainingshal op ons complex. We zitten momenteel midden in het overleg daarover en kijken of het financiële plaatje rond te krijgen is. Blijkt dit haalbaar te zijn, dan moeten we voor de zomer concrete plannen inleveren.” „Met 1700 leden en een wachtlijst voor de pupillenafdeling kun je ons zonder meer een bloeiende vereniging noemen”, zegt Wim van Es. „Men kan bij ons terecht voor alle

onderdelen van atletiek en van recreatief tot wedstrijdsport op hoog niveau. „We hebben rond de honderd trainers, van wie er drie een salaris ontvangen”, vult Verploegh aan. „Deze mensen trainen topatleten en leren bijvoorbeeld lopers hoe ze blessurevrij kunnen blijven. Een van hen is Paul Wernert, die onder anderen Fabian Florant, Caimin Douglas en Stella Jongmans trainde. Hij ontving in december vorig jaar de European Athletics Coaching Award.”

RaceRunning

En dan is er ook nog het recente project RaceRunning. „Dat is in 2016 opgezet door fysiotherapeut Sylvia Dingemans in samenwerking met Sophia Revalidatie en Haag Atletiek”, vertelt Van Es. „Het gaat hier om sport voor kinderen en jongeren met een lichamelijke beperking. De deelnemers lopen met behulp van een bijzondere driewielers zonder

pedalen, met een speciale steun voor de borst en een rugband achter de rug. De sport valt onder atletiek en niet onder wielersport, omdat elke verplaatsing een loopbeweging vraagt.”
Verploegh: „Het is één en al blijheid. We waren met dit initiatief vorig jaar één van de winnaars van het Haags Sportinitiatief.”

Open complex

„We zijn een gezellige, warme vereniging”, benadrukt Wim van Es nog maar eens. „De gemiddelde leeftijd binnen onze club is 40 jaar, waarbij niet onvermeld mag blijven dat ons oudste lid 94 jaar is.”

Het sportcomplex aan de Laan van Poot is eigendom van de gemeente, wat inhoudt dat het een open complex is. Overdag zijn er bijvoorbeeld wandeltrainingen voor 60-plussers en op woensdagmiddagen zijn er trainingen voor de jeugd met spelelementen. Scholen houden er sportdagen, er is een buitenschoolse opvang en ook jeu-de-boulesverenigingen zijn op het terrein actief en maken gebruik van het uit 1997 daterende clubgebouw van Haag Atletiek.
„Tegen Vogelwijkers zou ik willen zeggen: ‘Kom eens langs voor een kop koffie’, zegt Henk Verploegh uitnodigend. Maar daarna wil ook Wim van Es nog iets kwijt: „Haag Atletiek heeft veel te danken aan wijkvereniging De Vogelwijk. De wijkvereniging heeft zich samen met ons tot het uiterste ingespannen om voor elkaar te krijgen dat wij ook na de verhuizing van de HALO naar het Zuiderpark op deze mooie plek konden blijven.”

www.haagatletiek.nl

VOGELWIJKAGENDA

Donderdag 15 maart	10.30 uur: Wandeling langs het Vogelwijkdeel van de Haagse Beek. Aanmelden via marjanscheeres@gmail.com
Maandag 19 maart	10.00 – 12.00 uur: HoutrustKoffie, een ongedwongen ontmoeting van wijkgenoten in het paviljoen van Tennispark Houtrust. Wie wil, kan hier ook paasstukjes maken.
Woensdag 21 maart	Gemeenteraadsverkiezingen
Woensdag 28 maart	13.00 – 15.00: Informatieve lunch voor Vogelwijk-senioren bij vis-speciaalzaak Martin den Heijer, Fahrenheitstraat 656. Aanmelden via ouderencommissie@vogelwijkdenhaag.nl
Maandag 26 maart	17.30 uur: Borrel en driegangenu-menu van De Vrije Vogels, een gezellige groep wijkbewoners waarbij iedereen kan aanschuiven. Vandaag komt men bijeen in restaurant De Dagvisser aan de Tweede Binnenhaven. Reserveren via Bernadette van Gigch: b.vangigch@kpnmail.nl
Maandag 16 april	10.00 – 12.00 uur: HoutrustKoffie, een ongedwongen ontmoeting van wijkgenoten, dit keer bij Houtrust Squash, Laan van Poot 18
Vrijdag 27 april	11.00 – 15.00 Koningsdagviering, met de traditionele Vogelvrijmarkt op het IJsvogelplein
Maandag 30 april	17.30 uur: Borrel en driegangenu-menu van De Vrije Vogels, een gezellige groep wijkbewoners waarbij iedereen kan aanschuiven. Vandaag komt men bijeen in bistro Berg en Dal in de Bosjes van Pex. Reserveren via Bernadette van Gigch: b.vangigch@kpnmail.nl
Dinsdag 15 mei	Ledenbijeenkomst Vogelwijk Energie(k) en Coöperatie De Zonnevogel. Locatie nog niet bekend.
Weekend 21-23 september	Eeuwfeest Vogelwijk

Uit het babyalbum van de wijk

Van onze wijk, ontstaan vanaf augustus 1918, zijn niet zo veel historische afbeeldingen bekend die als 'babyfoto' kunnen worden beschouwd. Deze plaatjes behoren echter tot de toppers in die categorie.

De bovenste foto, afkomstig van het Haags Gemeentearchief, is genomen in het voorjaar van 1919. We kijken hier naar het eerste woningblok van de wijk, een complex dat begrensd wordt door de Houtrustlaan, Laan van Poot, Spreeuwenlaan en het Leeuwerikplein. We kijken hier in noordelijke richting naar het ontstaan van het Leeuwerikplein. De huizen staan op het punt te worden opgeleverd en zijn nog niet bewoond. Links is een gloednieuw stukje Spreeuwenlaan te zien. Wie z'n ogen goed de kost geeft, ontwaart vaag in de verte de bebouwing van de Kranenburgweg, gelegen aan de overkant van het Verversingskanaal. Met deze foto wordt treffend duidelijk gemaakt dat onze wijk 'uit de duinen geboren' is.

Sportlaan

De tweede foto uit het Gemeentearchief, daterend uit 1921, geeft het prille begin van de Sportlaan weer (rechts). Ook hier staan we met de rug naar het zuiden, waar dan nog de Segbroekpolder ligt, kennelijk de bestemming van de twee fietsers die eraan komen. Aan de horizon, iets rechts van met midden, staat een bouwwerk dat na inzoomen de tribune blijkt te zijn van het dan al ruim tien jaar oude Sportpark Houtrust. Helemaal links zijn de eerste bouwblokken van de Tuinstadwijk Houtrust verzeen. Wat de witte gebouwtjes voorstellen, is niet bekend. Wellicht zijn het tijdelijke opslagloodsen voor bouwmaterialen.

John de Blaey (87) woont al sinds 1946 aan de Sportlaan
**‘Ik stond aan de wieg van de
buurtpreventie in de wijk’**

Door Dick van Rietschoten

John de Blaey (87) behoort onmiskenbaar tot de veteranen van de Vogelwijk. Hij woont er al sinds 1946. In dat jaar betrok hij met z'n ouders en broer het pand Sportlaan 235 en hij woont daar nog steeds, sinds 1981 met zijn levenspartner Alexander Burgers van den Bogaert. John heeft een boeiend leven achter de rug. Op een koude februarimiddag steekt hij van wal en raakt bijna niet uitgepraat. Oorlogsherinneringen, avonturen bij de Marine en belevenissen als beleidscoördinator bij de Haagse politie trekken als in een documentaire voorbij.

Bombardement Rotterdam

Hij is al een flink aantal weken niet zo goed ter been, verontschuldigt hij zich. Een ongelukkige valpartij had pijnlijke kneuzingen tot gevolg, die maar langzaam wegtrekken. „Ik kwam van de trap naar beneden en maakte een misstap, nota bene op de onderste tree! Knap vervelend als je zo lange tijd immobiel bent.”

Hoewel hij al voor het overgrote deel van z'n leven in Den Haag woont, is John Rotterdammer van geboorte. Dat wil hij wel even gezegd hebben. „We woonden aan de westkant van het centrum, bij de

Heemraadsingel. Toen de Duitsers in mei 1940 de stad bombardeerden, was ik negen. We doken de kelder in. Gelukkig werden we niet getroffen, maar de paniek en de angst voor afzwaaiers in onze richting kan ik me nog heel goed voor de geest halen. En al die rokende en brandende puinhopen, toen we later buiten gingen kijken.”

Arnhem

„Mijn vader werkte bij de Rijksaccountantsdienst en kort daarna werd hij overgeplaatst, waardoor we naar Arnhem moesten verhuizen. In september 1944 maakten we daar operatie Market Garden mee, de Slag om Arnhem. Zaten we wéér in een kelder te schuilen! Tijdens de slag kregen de Arnhemmers van de Duitsers te horen dat ze binnen 48 uur de stad dienden te verlaten. Op het niet-opvolgen van dat bevel stond de doodstraf.”

„Veertien was ik inmiddels. Samen met m'n ouders en m'n oudere broer zijn we met een paar fietsen en gewapend met een witte vlag richting Ede gegaan. De evacuatiecommissie bracht ons onder in een boerderij in De Valk, een gehucht bij Lunteren. Daar zijn we uiteindelijk gebleven, met een varkensstal als slaapkamer maar zonder een dag honger, tot de Canadezen in april 1945 het gebied bevrijdden. Toen we er pas waren, ben ik nog verschrikkelijk ziek geweest. Overal pijnlijke zweren! Bleek ik lijkvergiftiging te hebben opgelopen op een vrachtwagen van het Rode Kruis waarop ik een stuk was meegereden. Ze hadden met die wagen dodelijke slachtoffers uit Arnhem vervoerd. Er was voor mij niks anders voorhanden dan zwaveltabletten. Die heb ik wekenlang geslikt.”

Koerierster des doods

„Na de bevrijding, toen we weer terug waren in ons huis in Arnhem, dat we gehavend en deels leeggeroofd hadden aangetroffen, hoorden we verhalen over een nicht van mij die gezocht werd wegens landverraad. Miep Oranje heette

ze, de dochter van een tante en oom. Nee, Oranje was geen schuilnaam, zo heette ze echt.” „Het was een intelligente meid. Ze studeerde geografie in Utrecht en was lid geworden van een verzetsgroep die rond Soest opereerde. In 1943 werd ze door de Duitsers gearresteerd, maar na een paar weken liep ze weer vrij rond. Ze beweerde te zijn ontsnapt. Maar sindsdien speelde ze een dubbelrol. Ze wordt verantwoordelijk gehouden voor het verraden van tientallen verzetsmensen. ‘De koerierster des doods’ werd ze genoemd. Het laatste wat over haar bekend is, is dat ze eind 1944 in Duitsland bij het Rode Kruis is gaan werken. Daarna ontbreekt elk spoor. Ik heb me jarenlang ingespannen om haar te lokaliseren. Tevergeefs. Ook een artikel over haar in het Algemeen Dagblad, vier jaar geleden, leverde niks op. Nu is verder zoeken zinloos. Ze is ongetwijfeld overleden en als ze nog leeft, zou ze 95 zijn.”

Adelborst

„Begin 1946 werd mijn vader vanuit Arnhem overgeplaatst naar Rotterdam, maar daar was geen woning te krijgen. Zo belandden we in Den Haag, in dit huis aan de Sportlaan dat grensde aan de tankgracht die er toen nog grotendeels lag. Over m'n middelbare school heb ik lang gedaan. Ik was zestien en had door de oorlogstoestanden jarenlang geen les gehad. Behalve die achterstand was ik ook nog eens verzwakt uit de oorlog gekomen. Ik was vaak ziek. Met hangen en wurgen heb ik pas op m'n 22ste op het Haags Lyceum aan de Sophialaan mijn diploma HBS-A behaald. Uit fascinatie voor de Marine gaf ik me daarna op voor de opleiding tot marineofficier in Den Helder. Als adelborst 1ste klas kreeg ik daar een bureaufunctie bij de marinestaf. Vanwege mijn gezondheidstoestand werd ik ongeschikt bevonden om aan boord van een schip mee te gaan naar de tropen. Tja.... jammer. Overigens bleef dit huis aan de Sportlaan natuurlijk altijd mijn thuishaven, ook toen ik daarna ging studeren, eerst aan de VU in Amsterdam en later aan de Economische

Hogeschool in Rotterdam. In eerste instantie economie en later staats- en administratief recht en bestuurswetenschappen.”

Inlichtingendienst

„Intussen was ik nog steeds reserve-officier bij de Marine. Nu en dan werd ik opgeroepen voor bepaalde taken bij de Marid, de Marine Inlichtingendienst. Voor hen heb ik diverse geheime missies gedaan. Zo moest ik een keer een poos meevaren op het fregat Willem van der Zaan met de bedoeling daar namens de Marid te infiltreren om de personele en materiële veiligheid te testen. Er werden diverse ‘veiligheidslekken’ op dat schip vermoed. Ook moest ik een keer onderzoeken hoe het stond met de beveiliging van Vliegbasis Valkenburg, want die scheen niet best te zijn. Ja, dat waren spannende missies.”

Politie

„Eenmaal afgestudeerd kreeg ik begin jaren zestig een baan bij het ministerie van Economische Zaken. Ik kwam terecht bij wat toen de Directie Prijzen heette. De overheid had toen nog een flinke vinger in de pap bij het bepalen van prijsniveaus. Een paar jaar later switchte ik naar het ministerie van Onderwijs. Eerst heb ik daar de overgang van mulo naar mavo helpen invoeren en daarna kreeg ik een leidende functie in de sector wetenschapsbeleid. Toch zocht ik op den duur naar iets uitdagenders. Die kans kreeg ik toen ik hoorde dat de Haagse hoofdcommissaris Cees Peijster een beleidscoördinator voor zijn korps zocht. Om een lang verhaal kort te maken: dat ben ik geworden en zo ben ik van begin jaren zeventig tot begin jaren negentig directeur beleidszaken en onderzoek bij de Haagse politie geweest.”

Georganiseerde criminaliteit

„Om het politieapparaat goed te leren kennen, heb ik in de beginfase bij alle onderdelen stage gelopen. Een breed terrein hoor: met een MEPeloton bij de oudejaarsrellen, met de zedenpo-

litie in de prostitutiebuurten enzovoorts. Later stak ik ook m’n licht op bij politiekorpsen in Duitsland en Engeland. Eind jaren tachtig, kort na de val van de Muur, bracht ik een werkbezoek aan Moskou. Functionarissen van de politie en de KGB gaven me toen de boodschap mee dat er vanuit Oost-Europa een enorme golf georganiseerde criminaliteit naar het Westen zou komen. Ze vroegen me toen te bemiddelen bij de plaatsing van een Russische politie-attaché bij de ambassade in Den Haag.”

„In de loop der tijd heb ik aardig wat veranderingen binnen het Haagse politiekorps op gang kunnen brengen. Beter werkoverleg bijvoorbeeld en meer coördinatie tussen de onderdelen. Maar ook zorgde ik ervoor dat er een psycholoog en een socioloog werden aangetrokken en dat er contact kwam met wetenschappelijke onderzoekers. De meeste voorstellen die ik deed werden wel aangenomen, maar dat gold niet voor het idee om overdag in rustige buurten solo-surveillance in te voeren – dus een politiewagen met één agent erin - zodat je op drukke tijdstippen en in de avonden en nachten meer mensen kon inzetten. Sjonge, wat een weerstand was daartegen! Terwijl het bijvoorbeeld in de Verenigde Staten heel gewoon is.”

Homoseksualiteit

„Ik ben in die periode ook voorzitter geworden van een werkgroep die tot doel had homoseksualiteit binnen de politie bespreekbaar en acceptabel te maken. Inmiddels was ik zelf ook publiekelijk uit de kast gekomen en dat gold ook voor Alexander, met wie ik in 1981 ging samenwonen. We kenden elkaar overigens al veel langer hoor. Ach ja, we hebben zelfs allebei nog verkering gehad met een vrouw. Bij de politie en binnen het hele gemeentelijk apparaat werden wij als partners overal geaccepteerd en voor van alles en nog wat uitgenodigd, maar in de lagere echelons drong dat veel moeilijker door. Ook nu nog is daar vaak sprake van een enorme machocultuur.”

Neighbourhood watch

„Herinner je je trouwens dat de Vogelwijk eind jaren tachtig landelijk vooropliep met een systeem van buurtpreventie? Bij dezen onthul ik een geheim: ik heb dat hier geïntroduceerd. Ik was in 1987 op werkbezoek geweest bij de politie in Exeter, zuidwest-Engeland. Daar had men een goed functionerend systeem van neighbourhood watch, compleet met straat- en laancoördinatoren. Ik was daar zo enthousiast over dat ik dacht: dit moet ook in Nederland kunnen. Laten we het eens gaan proberen in de Vogelwijk! Alexander en ik hebben er toen een artikel over geschreven in het wijkblad en de toenmalige hoofdredacteur was daar zo van onder de indruk dat hij zich heeft beijverd om het van de grond te krijgen. Het werd uiteindelijk landelijk nieuws en vervolgens hebben Van Kooten en De Bie er nog een persiflage op gemaakt.”

„Het buurtpreventiesysteem is hier na een paar jaar doodgebloed. Het werd niet alleen belachelijk gemaakt, maar hier en daar werd het ten onrechte ook vergeleken met een buurtwacht, met knokploegen en zo. Totale onzin! Een aantal jaren geleden werd het idee hier in de wijk weer nieuw leven ingeblazen, maar echt lekker liep het ook toen niet. Tegenwoordig heb je contactgroepen in de wijk die met mobiele telefoons elkaar op de hoogte houden van gebeurtenissen

die de veiligheid bedreigen. Op zichzelf niet verkeerd, maar het werkt alleen goed als zo veel mogelijk mensen meedoen.”

Herprofilering Sportlaan

Alexander, voormalig Directeur Onderwijs bij de gemeente Den Haag, komt binnen met thee. Het gespreksonderwerp verschuift naar de ingrijpende herprofilering van de Sportlaan die dit jaar zal worden gerealiseerd. Het zal geen pretje worden met al die wegwerkzaamheden voor de deur en de daarbij behorende omleiding van de verkeersstromen, beseffen ze. Maar ze hebben het ervoor over, want het project op zich juichen ze toe. „Maar we houden wel ons hart vast voor de rotonde die hier op de hoek bij de Wildhoevlaan en de Daal en Bergselaan wordt aangelegd”, zegt Alexander. „Let maar op: dat wordt een totale chaos. Zonder stoplichten komt het hier op drukke tijdstippen nog meer vast te zitten dan nu al het geval is.”

Om de werkzaamheden deels te ontlopen, gaan ze van de zomer maar weer lekker varen met hun motorjacht, dat een vaste ankerplaats heeft in de Brielse Maas. „Afgezien van een aantal buitengaatsreizen hebben we de afgelopen jaren ook binnendoor in Europa rondgevaren”, zegt John. „Naar Parijs bijvoorbeeld, maar ook naar Straatsburg en zelfs Heidelberg. Heerlijk! We hopen het nog lang te kunnen blijven doen.”

VOGELWIJK 1918 | 2018 **100 JAAR**

Zaterdag 24 maart 2018

EEUWFEEST-EDITIE
RUNNING DINNER

HONDERD WIJGENOTEN BIJ ELKAAR AAN TAFEL

Info Karen Sjouke 06-22557061 en Bernadette van Gigh 06-51120615

Nog discussie over bomenkap en bouwhoogte

Hellasduin krijgt een gezicht

Door Paul Lohmann, voorzitter kopersvereniging Hellasduin

Op het terrein van de voormalige sportacademie HALO aan de Laan van Poot zullen vanaf de vroege lente van 2019 twee *urban villa's* worden gebouwd met elk 19 luxe appartementen van verschillende grootte. Architectenbureau IAA, gevestigd in Amsterdam en Enschede, heeft onlangs het Voorlopig Ontwerp gepresenteerd van *Hellasduin*, zoals het complex zal gaan heten. De belangrijkste uitgangspunten voor het ontwerp zijn de factoren 'duurzaamheid' en 'levensloopbestendigheid' (seniorvriendelijkheid) van de woningen, de vrije keus om de appartementen in te delen en de goede zoriëntatie van de woningen. Naar verwachting wordt deze maand met de sloop van het HALO-complex begonnen.

Kopersvereniging

Zoals bekend vindt de planvorming en realisatie plaats vanuit de gedachte van het zogeheten Collectief Particulier Opdrachtgeverschap, hetgeen wil zeggen dat alle toekomstige (eerste)

bewoners het project geheel zelfstandig en in onderling overleg bekostigen en laten uitvoeren, dus zonder bemoeienis van een projectontwikkelaar. Daartoe is de kopersvereniging Bouwgroep Hellasduin opgericht.

De te bouwen appartementen variëren in grootte tussen circa 90 m² en 140 m², met enkele uitschieters van 150, 170 en 190 m². De twee gebouwen, waaronder een parkeergarage wordt aangelegd, komen te liggen in een omhulping van groen. De opbouw van de beide villa's - die elk een ruime entreehal krijgen - verloopt van verdiepingen met grote oppervlakten op de begane grond tot geleidelijk kleinere etages in de richting van de bovenste laag. Alle appartementen zijn dusdanig gepositioneerd dat iedere bewoner vanuit zijn onderkomen de Laan van Poot kan zien.

Met de vormgeving van de buitengevels van de villa's is aansluiting gezocht met de kenmerkende architectuur van de Vogelwijk. De gebouwen worden uitgevoerd in donkere baksteen, etagegewijs afgewisseld met lichte horizontale

'banden'. Zo ademt het complex de sfeer van de bouwstijl uit de 'Nieuwe Haagse School'.

Convenantpartners

Inmiddels zijn er twee problemen opgedoemd die hebben geleid tot discussie in het overleg tussen de 'convenantpartners', te weten de gemeente en de 'buren' van het bouwterrein: wijkvereniging De Vogelwijk, Haag Atletiek en handbalvereniging Hellas.

Ten eerste leek het onvermijdelijk dat ten behoeve van de bouwwerkzaamheden bijna 50 grote en kleinere bomen zouden moeten worden gekapt. De gemeente had hiervoor al een kapvergunning verleend, die ze overigens zelf had aangevraagd omdat de gemeente officieel nog eigenaar van de grond is en de kavel voorafgaande aan de overdracht aan de kopersvereniging bouwrijp moet opleveren. Vanzelfsprekend is het van meet af aan de bedoeling geweest – en nog steeds de bedoeling – om na de bouw weer een even grote hoeveelheid groen te laten terugkomen. Vanwege ernstige bezwaren tegen het kappen van zoveel bomen (met name geuit door omwonenden) heeft de gemeente vorige maand de al verstrekte kapvergunning weer ingetrok-

ken met de bedoeling de weg vrij te maken voor onderling overleg, zonder de druk van eventuele juridische procedures, waarbij kan worden onderzocht of een aantal bomen wellicht toch zou kunnen blijven staan.

Bouwhoogte

Het tweede probleem betreft de bouwhoogte. Het architectenbureau heeft de optie op tafel gelegd om de twee gebouwen elk 1.60 meter hoger te maken dan de afgesproken maximale hoogte van 16 meter. Daardoor kunnen de plafond- en vloerlagen tussen de woonetages dikker worden, zodat er makkelijker duurzaamheidsvoorzieningen in kunnen worden weg-gewerkt. Bovendien is met dikkere tussenlagen een betere verankering van de balkons mogelijk. Een dezer dagen legt de Bouwgroep Hellasduin het Voorlopig Ontwerp met de genoemde vraagpunten voor aan de direct omwonenden van de HALO-locatie. Verder zal op 13 maart op het stadhuis opnieuw overleg worden gevoerd tussen de convenantpartners.

Er zijn nog enkele appartementen waarvoor belangstellenden zich kunnen inschrijven. Zie www.Hellasduin.nl

Nieuwe sportvoorzieningen bij vroegere HALO-locatie

Door Eelco de Jongh, voorzitter overleg convenantpartners HALO-terrein

De afgelopen maand is de sloot al verlegd en binnenkort wordt op de HALO-locatie begonnen met de aanleg van twee padelbanen (padel is een racketsport, een mix van tennis en squash), een verhard (handbal) veld en twee zand ingestrooide kunstgrasvelden. Op dit moment worden de sporthallen verbouwd waar straks Health & Sports Club Westduin (voorheen: HALO Wellness) gebruik van zal maken.

Na overleg tussen wijkvereniging De Vogelwijk, handbalvereniging Hellas, Haag Atletiek en de gemeente is het woningproject van de bouwgroep Hellasduin zodanig gewijzigd dat het aangrenzende sportterrein grotendeels gehandhaafd blijft. Dit

betekende dat bij de handbalhal een verhard handbalveld voor Hellas en enkele padelbanen konden worden aangelegd. Daarnaast bleek er nog ruimte voor een multifunctioneel kunstgrasveld voor bijvoorbeeld tennis en handbal.

Waarschijnlijk zal Health & Sports Club Westduin over enkele weken weer gebruik kunnen maken van de volledige gerenoveerde zalen met de nieuwe ingang aan het sportpark. Er wordt hard doorgewerkt, want op 19 maart moet alles helemaal klaar zijn. Meer informatie over de exacte data en de zaal(sport)verhuur kunt u vinden op www.hscw.nl. De verbouwing van de achterste, vlakbij Haag Atletiek gelegen

sporthal is inmiddels ook in volle gang. Die hal wordt naar verwachting begin april opgeleverd. Na de verbouwing zal deze zaal worden gebruikt als gymfaciliteit voor scholen in de omgeving. Net als voorheen zullen Hellas en Haag Atletiek de zaal kunnen gebruiken in de uren dat deze niet voor onderwijsdoeleinden wordt gebruikt.

De wijkvereniging zal vanuit het convenant dat zij over de herontwikkeling van het HALO-terrein met de gemeente, Haag Atletiek en Hellas heeft gesloten de ontwikkelingen aldaar nauwlettend blijven volgen. Veel is bespreekbaar, maar dat geldt absoluut niet voor de afgesproken maximale bouwhoogte.

Bericht van de Ouderencommissie

Door Ine Essing, Commissie Ouderenactiviteiten

Op 14 februari, Valentijnsdag, maakten we met 22 personen een zonbeschenen wandeling langs de mozaïektegels van de vogels die de verschillende lanen in onze wijk hun naam geven. Enkele deelnemers waren zelf de maker van een tegel en konden wat vertellen over het maakproces daarvan. Ellen van Dixhoorn gaf een extra dimensie aan de wandeling: ze had op internet allerlei bijzonderheden over de betreffende vogels opgezocht en vertelde daar ter plekke over. We kijken nu allemaal wat bewuster naar de stoeptegels! Halverwege dronken we thee in het zaaltje naast de kerk in de Rietzangerlaan, waar Marian zorgde voor een traktatie in de vorm van een Valentijnshart. Deze leek verdacht veel op de beroemde Haagse Kakker, maar dan met een andere vulling. Het smaakte prima.

Een andere leuke verrassing kwamen we later tegen op de Kwartellaan. Daar hadden de bewoners van een huis een prachtige uitstalling gemaakt om iedereen 'Happy Valentine' te wensen, vergezeld van de uitnodiging om een zelfgemaakt fleurig bloempotje mee te nemen en te geven aan 'someone you love'.

Koffie in tennispark Houtrust

Iedereen is nog steeds van harte welkom om op de eerste en derde maandag van de maand van 10.00 tot 12.00 uur gezellig koffie te komen drinken in het paviljoen van tennispark Houtrust en zo allerlei wijkgenoten te ontmoeten.

In maart doen we dat nog op de 19^e (de 5^e is al achter de rug). Dan kunnen we onder leiding van Gerdie van der Kolk, die ons in december geweldig heeft geleerd om op een simpele manier kerststukjes te maken, ervoor zorgen dat ons huis er ook met Pasen extra leuk uitziet. Zij zal ons leren een 'voorjaarsboom' te maken en een ei van buigzame takjes. Gerdie neemt al het materiaal mee. Er zijn verse voorjaarsbloempjes, kwarteleitjes, linten in allerlei kleuren en natuurlijk mos en oase. Op de eerste maandag van april is er geen koffiebijeenkomst omdat het dan tweede paasdag is. Op de derde maandag van april, de 16^e, is het paviljoen helaas niet voor ons beschikbaar. Daarom gaan we die ochtend koffie drinken bij Houtrust Sqash, Laan van Poot 18, links van de ingang naar het tennispark. Jos Bakker, de beheerder van het tenniscomplex, had onlangs zelf een cake voor de 'koffie-drinkers' gebakken. 'Goed voorbeeld doet goed volgen', luidt de oude zegswijze. Voel u dus vrij om het stokje over te nemen en de komende tijd zelf ook een keer iets te bakken. (Wel handig als u dat aan Ine Essing meldt, want een teveel aan baksels is ook niet goed).

Programma 19-3 in het kort

Datum: maandag 19 maart - 10.00 tot 12.00 uur

Locatie: tennispark Houtrust, Laan van Poot 38

Opgeven: bij Ine Essing, liefst per mail ouderencommissie@vogelwijkenhaag.nl maar als dat niet lukt telefonisch: 070-3460604

Kosten: € 7,00 voor 2 stukjes

Meenemen: snoeischaar en een tas om de gemaakte stukjes in te vervoeren

Sluiting inschrijving: vrijdag 16 maart

Excursies

Door Marjan Scheeres

Wandeling langs Haagse Beek

De volgende cultuur/natuurwandeling gaan we maken op **donderdag 15 maart om 10.30 uur**. Deze tocht voert ons langs het Vogelwijkdeel van de Haagse Beek.

De Haagse Beek is ontstaan doordat verschillende natuurlijke waterstroompjes met elkaar werden verbonden tot een waterkanaal dat duinwater transporteerde van Kijkduin naar het Binnenhof. Oorspronkelijk werd hij Haragha (of Horagha) genoemd, maar rond 1500 werd al van 'De (Duin) Beek' gesproken. Omdat de Beek tussen Kijkduin en het Binnenhof tegen twee zandruggen opklotste, namelijk bij Zorgvliet en de Haagse binnenstad, moest er op die plekken diep worden gegraven om ervoor te zorgen dat het water goed kon doorstromen. Desondanks zou het verval altijd een probleem blijven.

Op de al genoemde donderdag 15 maart lopen we langs de beek van de Bosjes van Pex naar de Houtrustbrug. We verzamelen in Restaurant Pex (midden in de bosjes) om 10.30 uur.

Onderweg zal iets verteld worden over de beek zelf, het gedicht dat Adriaan Bontebal en Sjaak Bral daarover schreven, over de Bosjes van Pex, het Rode Kruisplantsoen en natuurlijk de tankgracht van de Atlantikwall die hier in de bezettingstijd werd aangelegd. Als iemand die meeloopt hierover ook wat wil vertellen, is dat prima.

Opgeven per mail bij:

marjanscheeres@gmail.com

Programma in het kort

Datum: donderdag 15 maart, 10.30 uur.

Verzamelen: Restaurant Pex, Evert Wijtemaweg 5 in de Bosjes van Pex.

Afsluiting: rond 12.30 uur

Kosten: Geen

Voorjaarslunch met zeebanket

Het was in het verleden een goede gewoonte om het voorjaar in te luiden met een voorjaarslunch of -brunch. Dit jaar gaan we dat op een nieuwe plek doen. Flip Petri kwam met dit idee en dat hebben we verder uitgewerkt.

Vogelwijkbewoner Martin den Heijer en zijn vrouw H el ne hebben ruim twee jaar geleden een prachtige viswinkel geopend in de Fahrenheitstraat. Daar kun je ook lunchen, al weten nog niet zo veel mensen dat. Kwaliteit staat bij hen hoog in het vaandel en dat gaan we op **woensdag 28 maart** proeven.

Maar er wordt niet alleen gegeten. We kunnen ook zien hoe de vis wordt gefileerd en verwerkt en we krijgen informatie over de visvangst op de Noordzee en over verschillende vissoorten. U zult hier beslist geen visserslatijn horen!

We gaan er een 4-gangen lunch gebruiken met een afsluitend kopje koffie of thee en een drankje naast de maaltijd. Grote kans dat u daarna de avondmaaltijd zult overslaan.

U moet overigens wel van vis houden!

Programma in het kort

Datum: woensdag 28 maart, 13.00 uur

Locatie: Visspecialist Martin den Heijer, Fahrenheitstraat 656 (tegenover Albert Heijn)

Kosten: € 7,50 eigen bijdrage, ter plekke te voldoen

Sluiting inschrijving: zondag 25 maart

Opgeven: bij Ine Essing, liefst per mail ouderencommissie@vogelwijkdenhaag.nl

maar als dat niet lukt telefonisch:

070-3460604

Gevelde reuzenconifeer geeft buren zee van licht

Wie op 1 februari door de Sijzenlaan ter hoogte van de Talinglaan wilde rijden, zag zijn weg geblokkeerd door een meer dan huizenhoge hijskraan, die bezig was gedeelten van een omgezaagde reuzenconifeer uit een binnentuin te takelen. De boom bleek afkomstig uit de achtertuin van het huis aan de Sportlaan 175. Het plaatsen van de hijskraan op de Sportlaan was niet mogelijk zonder ernstige verkeershinder teweeg te brengen en daarom was ervoor gekozen de takken en stamdelen vanuit de aanzienlijk rustiger Sijzenlaan af te voeren, vertelde mevrouw Pex-Sloot, in wier tuin de circa 15 meter hoge en vijftig jaar oude boom had gestaan.

Hoge kosten

„Eigenlijk had de boom van mij niet weg gehoe-

ven hoor”, aldus de bewoonster, „maar ik heb het gedaan om m’n buren aan de Sportlaan en Sijzenlaan een plezier te doen. Die boom nam enorm veel daglicht weg, dus ik snap wel dat ze daar problemen mee hadden. Gelukkig hoefde de rijdende rechter er niet aan te pas te komen. De verhouding met de buren is goed en dat wil ik graag zo houden. Ik hoefde trouwens niet in m’n eentje op te draaien voor de hoge kosten van die hijskraan en het zagen en afvoeren van de boom, dat scheelt ook. En nu zijn alle omwonenden blij dat ze een zee van licht in hun tuin hebben gekregen, dus dat is ook positief. In mijn tuin staat nu alleen nog een platte stronk, een soort plateau. Dat blijft zo, want het is een gigantisch gedoe om die stronk met het onderliggende wortelstelsel ook weg te laten halen. Ach, ik zet er gewoon een kunstwerkje op.”

JONGE VOGELS

Ook wijkbewoners in de tienerleeftijd lezen en/of bladeren vaak in dit blad. Daarom willen we hen op gezette tijden ook aan het woord laten. In bijgaand verhaal vertellen Sienna en Emilie over hun leventje in de Vogelwijk.

Wil je ook in het wijkblad over je hobby of je sport praten of heb je een bijzonder huisdier?

Stuur dan een mailtje naar redactrice Magda van Eijck:
magda.van.eijck@gmail.com

Door Magda van Eijck

Sienna en Emilie zijn hockeymeisjes

Sienna (links) en Emilie elk in hun clubtenue

Op Mezenlaan 26 woont Sienna van Geest met haar driejarige broertje Juliën, haar moeder Esther en haar vader Roland. Sienna is zeven jaar, net zo oud als haar allerbeste vriendin Emilie Janssens die vlakbij woont, op Mezenlaan 19. Emilie heeft ook een broertje: Tobias, die 9 jaar is.

Sienna en Emilie zitten allebei op basisschool De Parkiet bij Juf Marja en juf Bibi in groep 4, een klas waarin twee keer zo veel meisjes als jongens zitten: twintig tegen tien. Voor gym hadden ze eerst meester Daan, maar die is nu een wereldreis aan het maken en hij komt pas na de zomervakantie weer terug.

Op dit moment zijn Sienna en Emilie in de klas 'schoudermaatjes'. „Dat betekent dat we samen schoolopdrachten doen”, vertellen ze. „En we zitten op maandag en dinsdag ook samen bij Onno Dak aan het begin van de Laan van Poot, achter het tennispark”, zegt Emilie. Onno Dak is een BSO oftewel een buitenschoolse opvang.

De meisjes spelen vaak samen en zitten allebei op hockey, maar... niet bij dezelfde club. Sienna is lid van HDS (Madestein) waar ze in haar team vorige maand een keer keeper mocht zijn. Emilie hockeyt al een jaar langer en speelt bij Craeyenhout in de Bosjes van Pex, dus niet ver van huis. „Als we een wedstrijd spelen, doen we dat met zes tegen zes”, vertellen de vriendinnen. Ze vinden hockey allebei heel leuk, maar ze hebben nog nooit tegen elkaar gespeeld.

Slijm

De laatste tijd maken ze samen vaak 'slijm'. Ze laten zien wat dat is en geven het recept ervan. Slijm maak je met lijm, lenzenvloeistof, kleurstof en scheerschuim. Je kunt er ook wat glitter door doen, dan wordt het extra mooi. Je kunt het uitrekken, kneden en er figuurtjes van maken. „Alle kinderen die we kennen doen het”, zeggen Emilie en Sienna. „Het is echte een rage.”

Het liefst spelen ze lekker buiten: skaten

bijvoorbeeld of op hun stepjes door het vlakbij gelegen parkje aan het Nachtegaalplein stappen. Ook springen op de trampoline achter in de tuin is altijd leuk.

Huisdieren hebben ze niet, maar de overbuurvrouw van Emilie had een hond die Lola heette. De meisjes mochten wel eens mee om Lola uit te laten, maar afgelopen jaar is de hond helaas overleden. Gelukkig zijn er nog veel meer mensen op de Mezenlaan die huisdieren hebben. Sienna: „Onze buurvrouw heeft ongeveer achttien katten!” De meiden zijn er altijd welkom om er eentje vast te houden en te aaien.

In de straat hebben ze nog meer vriendinnen wonen. Zo heeft Emilie nog twee buurmeisjes waar ze vaak mee speelt en Sienna een overbuurmeisje met wie ze bevriend is.

Wonen in de Vogelwijk

De kinderen hebben het erg naar hun zin in de Vogelwijk. „De school is lekker om de hoek” en de speelplekken zijn ook dichtbij. En natuurlijk wonen ze – net als alle Vogelwijkers - dichtbij het strand, waar ze in de zomer meestal op de fiets naartoe gaan.

Een van de hoogtepunten van het jaar vinden ze het Sint-Maartensfeest. „Daar doen we meestal met andere klasgenootjes aan mee,” zegt Sienna. „Hartstikke leuk om allemaal met je lampion van deur naar deur te rennen. „Koningsdag op het IJsvogelplein is ook altijd gezellig”, vult Emilie aan. „En we hebben ook een keer meegedaan met de vossenjacht in de wijk. Spannend!”

De conclusie is niet moeilijk: voor kinderen is de Vogelwijk een waar paradijs om in op te groeien.

Wil je ook in deze rubriek iets vertellen over je sportclub, je hobby, je huisdieren of iets anders, stuur dan een e-mail naar Magda van Eijck: magda.van.eijck@gmail.com

Nieuwsflitsen van

VOGELWIJK
ENERGIE (K)

www.vogelwijkenergiek.nl
info@vogelwijkenergiek.nl

Ambitieuze Haags Energieakkoord

Door Guus Meijer

Op 2 februari jongstleden hebben 19 organisaties, waaronder Vogelwijk Energie(k), het Haags Energieakkoord ondertekend. Hiermee slaan onder meer de gemeente Den Haag, energiemaatschappijen, netbeheerders en andere bedrijven, woningcorporaties en bewonersinitiatieven de handen ineen om toe te werken naar een klimaatneutrale stad in 2040. 'Klimaatneutraal' betekent overigens niet noodzakelijkerwijs 'energie-neutraal'; de benodigde energie, ook als die niet zelf wordt opgewekt, dient alleen het klimaat niet te belasten.

Het akkoord richt zich met name op de gebouwde omgeving (woningen, bedrijven en openbare gebouwen). Het gaat om het delen van kennis en ervaring, maar ook is het een concreet begin van projecten in verschillende delen van de stad om zodoende de energietransitie een extra duw te geven. Nieuwe partijen kunnen zich bij het akkoord aansluiten.

Tien wijken doen de aftrap

Eén van de doelen is om in de komende vijf jaar 25.000 tot 30.000 woningen in tien geselecteerde wijken klimaatneutraal te maken. In Mariahoeve, de Binckhorst en Zuidwest Den Haag zal de gemeente het initiatief en de verantwoordelijkheid nemen om samen met bewoners, corporaties en andere partijen de energietransitie vorm te geven. In de andere wijken zal een van de andere bij de samenwerking betrokken partijen (bijv. stichting Duurzaam Den Haag) het initiatief nemen en

initiatieven van bewoners en bedrijven ondersteunen. De ondertekenende partijen streven ernaar om binnen vijf jaar voor alle wijken in Den Haag een *Wijkenergieplan* te hebben, dus ook voor alle gebieden die nu niet geselecteerd zijn. Als één van de deelnemende wijkinitiatieven is Vogelwijk Energie(k) zich bewust van de grote ambitie die het akkoord uitstraalt en de enorme uitdagingen waarvoor het onze wijk en onze vereniging stelt, o.a. wat betreft expertise, menskracht en financiering. In toenemende mate willen wij de komende jaren concrete pilot-projecten in onze wijk initiëren en (helpen) uitvoeren en zo ons steentje bijdragen aan de in het akkoord geformuleerde doelen, die overeenkomen met onze eigen doelstelling. Wij zoeken daarbij steun van wijkgenoten (o.a. via de wijkvereniging) en van professionele externe partijen.

Overigens is de aandacht van Vogelwijk Energie(k) niet alleen gericht op het energieverbruik van de gebouwde omgeving; die maakt immers slechts een beperkt deel uit van onze totale energieconsumptie. Evenzeer blijven wij streven naar klimaatneutrale vormen van mobiliteit, waarbij natuurlijk vooral de elektrische auto centraal staat.

Voor de volledige tekst van het akkoord, zie www.vogelwijkenergiek.nl/haags-energieakkoord.

Experimenteren met warmtepomp

Op de thema-avond van Vogelwijk Energie(k) van 2 november 2017 onder het motto 'Van het gas af' heeft Paul Schlotter – secretaris van het VwE-bestuur – een en ander verteld over het z.g. *DWA-rapport*, opgesteld in opdracht van o.a. Vogelwijk Energie(k). Daarin is onderzocht wat het voor ons soort woningen betekent wanneer je ze wilt verwarmen zonder aardgasgestookte CV-ketel, dus bijvoorbeeld met een warmtepomp. De conclusies in dat rapport zijn stevig: er zou vrij veel gedaan moeten worden aan isolatie en aan het verwarmingssysteem zelf, zoals het vervangen van radiatoren door vloerverwarming. Zoals Paul vertelde kwamen er direct diverse reacties van experts die vonden dat de

aanpak van DWA te ‘conservatief’ was en te veel ‘volgens het boekje’, en dat het in de praktijk mee zou vallen.

Dat is voor Paul Schlotter aanleiding geweest om dan zelf maar de daad bij het woord te voegen. In november 2017 heeft hij een warmtepomp van 10 kW aangeschaft die ook bij heel lage temperaturen kan blijven werken en bovendien is uitgerust met een extra elektrisch verwarmingselement van 3kW dat in extreme gevallen kan bijspringen. De wat kleinere warmtepompen houden ermee op wanneer het kouder wordt dan circa +5 graden.

Zijn CV-ketel heeft Paul wel laten hangen (je weet maar nooit), maar feitelijk uitgeschakeld. Volgens het DWA-rapport zou het niet goed gaan: een warmtepomp in zijn niet meer dan redelijk geïsoleerde woning (label D) zou het huis nooit comfortabel warm kunnen stoken. Met zijn experiment wil Paul meer inzicht krijgen in de minimaal noodzakelijke aanpassingen bij het overstappen op een warmtepomp (of eventueel later bij het overstappen op een lage temperatuur warmtenet).

Beter dan gevreesd

De warmtepomp die Paul heeft geïnstalleerd is niet van het type dat voor de meeste Vogelwijkbewoners het meest voor de hand ligt, mochten zij de aanschaf van een warmtepomp overwegen. In de meeste gevallen zal gekozen worden voor een hybride oplossing, d.w.z. een gemiddeld krachtige warmtepomp in combinatie met een gasgestookte CV-ketel. Toch denken wij dat uit Pauls praktijkexperiment lessen zijn te trekken die ook voor anderen interessant zijn. Tot nog toe blijkt het heel goed te gaan. Zelfs bij de temperaturen van een aantal graden onder nul van begin februari. De nachtverlaging van 1,5 graad (van 19,5°C naar 18°C) wordt ook in de koudste periode van de dag (tussen 7:30 en 9:00 uur) goed weggewerkt. Vaak wordt gezegd dat nachtverlaging bij een warmtepomp niet zinnig is, maar uit de metingen blijkt dat het wel degelijk het energieverbruik verlaagt. De warmtepomp heeft dus genoeg vermogen om de temperatuur snel te verhogen. Paul: “De woonkamer is gewoon behaaglijk.”

‘Zwakke’ plekken in het verwarmingssysteem die al bestonden (de werkkamer op de eerste verdieping was moeilijk warm te krijgen, ook met de CV-ketel) worden nu wel uitvergroet. Paul: “Ik weet nu dat ik daar wel wat aan moet doen.” Als er extra maatregelen nodig zijn, kiest hij voor meer isolatie. Het liefst spouwmuurisolatie, als de spouw daar goed genoeg voor is. Bijverwarmen in erg koude periodes met bijvoorbeeld een infrarood-paneel is niet zijn eerste keus.

Conclusie

Pauls voorlopige conclusie: “Met deze warmtepomp kan ik ook bij temperaturen van -5°C mijn woonkamer comfortabel warm krijgen. Voor verwarming heb ik geen gas nodig en met mijn ‘echt’ groene elektriciteit stoot ik geen CO₂ uit voor verwarmen. Ik ga van ca. 1940 m³ gas per jaar naar ca. 160 m³! In een latere fase wil ik ook kijken of het warm water (tapwater) met de warmtepomp gemaakt kan worden. In de resterende maanden van het stookseizoen zal ik alle meetgegevens – buitentemperatuur, temperatuur in verschillende vertrekken, elektriciteitsverbruik etc. – zo veel mogelijk blijven bijhouden en delen op onze website”.

Voor meer gedetailleerde informatie over het experiment: www.vogelwijkenergiek.nl/ervaringen-met-een-warmtepomp. Voor andere relevante documenten en links over de warmtetransitie (zoals bovengenoemd DWA-rapport): www.vogelwijkenergiek.nl/van-het-gas-af/.

Infraroodscans

De onverwacht koude periode in februari heeft het mogelijk gemaakt om evenals vorige jaren enkele infraroodscans in de wijk te maken. In de nacht van 6 op 7 februari, toen het kwik onder de -5°C was gedaald, heeft Ardo de Graaf van Augustus Warmte de huizen van een drietal wijkbewoners die zich bij VwE hadden aangemeld, van verschillende kanten gefotografeerd. De IR-scans worden, met toelichting, aan de bewoners toegestuurd, zodat zij gerichte maatregelen kunnen nemen om hun huis beter tegen warmteverlies te beschermen.

Bewaar uw herinneringen, laat een levensboek maken

Veel ouderen hebben er op enig moment behoefte aan om terug te kijken op hun leven. Er is zoveel gebeurd. Het liefste zouden zij zelf hun levensverhaal willen opschrijven zodat de herinneringen voor familie, kleinen achterkleinkinderen en vrienden bewaard blijven. Maar als er al werkelijk aan begonnen wordt, komt het verhaal vaak niet verder dan de eerste paar bladzijden. Dat is jammer, want iedereen vindt het leuk om verhalen van vroeger te vertellen aan een geïnteresseerde luisteraar. Nog leuker is het als daar een mooi boek van wordt gemaakt. De herinnering wordt dan blijvend. Niet alleen het boek zelf, maar ook de terugblik op het eigen leven blijkt voor de verteller van grote waarde.

Vrijwilligers

De *Stichting Haagse Levensboeken* maakt het schrijven van een levensboek mogelijk. De afgelopen jaren zijn zo'n drie- à vierhonderd levensboeken gemaakt door vrijwilligers die op initiatief van de Stichting Haagse Levensboeken een training tot 'levensboekenschrijver' hebben gevolgd. Zij schrijven zo'n boek als vrijwilliger namens de verteller. In de basistraining leren de schrijvers-in-spe

hoe zij contact kunnen maken met een verteller, wat de juiste interviewvragen zijn, hoe je een mooie lay-out kunt maken en op welke manier je foto's bij de verhalen kunt plaatsen. Samen kijk je dan hoe het boek verder kan worden vormgegeven en gedrukt.

Aan het schrijven van het boek zijn geen kosten verbonden voor de verteller omdat dit door vrijwilligers gebeurt. Wel zijn er kosten voor het drukken van het boek, maar deze zijn beperkt. Bij uitzondering kan ook gekozen worden voor een eenvoudige uitgave in een beperkte oplage. Deze is gratis.

Meld u aan!

De stichting Haagse Levensboeken is op zoek naar nieuwe vertellers en ook naar nieuwe schrijvers. Zou u het leuk vinden om het verhaal van uw leven te vertellen met de bedoeling dat daarvan een mooi boek wordt gemaakt, voor uzelf, voor uw familie en vrienden? Dan bent u aan het goede adres bij de stichting Haagse Levensboeken. U kunt een kort berichtje sturen naar het e-mailadres info@haagselevensboeken.nl U kunt ook bellen naar Plony Kester: 06 44 376 092.

We zoeken echter ook een aantal nieuwe schrijvers. Houdt u van schrijven en legt u graag betekenisvolle contacten met andere mensen?

Als u hiervoor belangstelling heeft, kunt u dat ook kenbaar maken via een bericht naar bovenstaand mailadres of via telefonisch contact met Plony Kester. Ook is het mogelijk informatie in te winnen bij Vogelwijkgenote Donny Brandon, Tjalie Robinsonduin 64 (Houtrustflats).

E-mail: donny.brandon@ziggo.nl

Kortom

Feestelijke opening vernieuwde speelplek in de Bosjes van Poot

Misschien heeft u al gezien dat de speelplek in de Bosjes van Poot ter hoogte van de Nachtegaallaan onlangs helemaal is vernieuwd! Om dit te vieren, nodigt de gemeente u en uw kinderen uit voor een

openingsteestje

**op vrijdagmiddag 16 maart tussen
14.00 en 16.30 uur**

Wethouder Revis zal de nieuwe naam van de speelplek onthullen, er zijn verschillende activiteiten te doen en er is wat te eten en te drinken. En natuurlijk kunnen de kinderen zich uitleven op de nieuwe speelplek.

De opening wordt georganiseerd door Gemeente Den Haag - Stadsdeel Segbroek, Scoutinggroep Be Pals Prinses Juliana, die tegenover de speelplek zijn clubhuis heeft, de nabijgelegen IVIO-School voor speciaal basisonderwijs en Zo Kinderopvang.

Speelplek bij Montessorischool

De eveneens vernieuwde speelplek aan de andere kant van de Laan van Poot, ter hoogte van de Montessorischool, blijft nog even gedeeltelijk afgeschermd met bouwhekken. In de ondergrond van het voormalige grasveldje is drainage aangebracht en er is opnieuw gras ingezaaid. Om de grond de kans te geven zich te herstellen en het gras een kans te geven om te groeien, blijft dit stuk van de speelplek nog een tijdje afgezet. In april wordt bekeken in hoeverre het gras is opgekomen en of er nog verdere werkzaamheden nodig zijn om een

mooi en minder drassig grasveld te realiseren. De hekken blijven in elk geval tot medio mei staan. Van enkele speeltoestellen kan echter al wel gebruik worden gemaakt en dat gebeurt ook al volop.

Extra wijksurveillance leverde helaas niets op

De afgelopen maand heeft de politie van het Bureau Segbroek gedurende enkele avonden en nachten in de Vogelwijk met de hulp van wijkbewoners extra surveillances uitgevoerd. Aanleiding daartoe was weer een plotselinge toename van het aantal auto-inbraken. Helaas leverden deze acties geen verdachten op. Er werd zelfs geen verdachte situatie aangetroffen.

Tijdens de actie-avonden patrouilleerden zo'n zeven agenten tussen middernacht en 03.00 uur per fiets door de wijk. Verder had zich via de mobiele whatsapp-groepen die in de wijk actief zijn (onder meer van 112vogelwijkveilig) een aantal bewoners aangemeld die vanuit hun huizen of rondom hun huizen – bijvoorbeeld door het uitlaten van een hond – alert zouden blijven op alles wat zich op straat afspeelde. De politie is van plan ook deze maand weer soortgelijke acties op touw te zetten.

Het wordt weer tijd voor de voortuinkeuringen

De Koninklijke Maatschappij voor Tuinbouw en Plantkunde, afdeling Den Haag, beter bekend als *Groei en Bloei*, organiseert ook dit jaar weer voortuinkeuringen in diverse Haagse wijken, waaronder ook de Vogelwijk. De voortuinkeuringen zijn in 1963 in de Vogelwijk begonnen en door de jaren heen verder uitgerold over de rest van Den Haag. Dit jaar is dus al de 55ste

Kortom

editie van deze voortuinkeuringen. De wijken worden niet jaarlijks gekeurd, maar vanwege de hoeveelheid wijken in de stad om de twee jaar. De Vogelwijk is voor de keuringen onderverdeeld in tien subwijken, waarvan de helft het ene jaar gekeurd wordt en de andere helft het jaar daarop. De keurders (meestal 2, soms 3 personen) gaan twee keer op pad om de voortuinen in de hun toegewezen buurt te beoordelen: één keer in het voorjaar en vervolgens in de zomerperiode. Deze keurders zijn vrijwilligers met affiniteit voor tuinen en groen.

Dit jaar is de voorjaarskeuring van 18 tot 25 april en de zomerkeuring van 28 juni tot 5 juli. De punten waarop wordt gelet zijn: kan de keurder de voortuin goed bekijken (soms staan er enorme hagen rondom waardoor de tuin niet te zien is), de algemene indruk die een tuin maakt, is er een goede verhouding tussen stenen en groen, is er een leuke variatie in beplanting, zijn er bloeiende planten, bomen of struiken te zien en (heel belangrijk) wordt de tuin goed onderhouden? Ook een mooie bak, mand of pot met eenjarige of bloeiende vaste planten wordt gewaardeerd.

Elk jaar heeft de keuring ook een speciaal thema, dit jaar zal dat 'grassen' zijn. Een bijzondere toepassing van gras in een tuin, in de breedste zin van het woord, kan extra punten opleveren. De prijsuitreiking van de keuringen vindt traditiegetrouw plaats in september. Wie nadere informatie wil, kan altijd terecht bij onze wijkgenote Anne Kingma-Helmholt, bestuurslid van Groen en Bloei Den Haag.

E-mail: a.kingma@kingmamail.nl

Kunstexposities Vogelwijk

Voor het tiende achtereenvolgende jaar presenteren amateurkunstenaars uit de Vogelwijk en omgeving dit voorjaar weer een aantal van hun creaties tijdens een expositie in het zaaltje

naast de kerk aan de Rietzangerlaan 2A. Er zijn verschillende exposities gepland. De eerste is in het weekend van 14 en 15 april, op zaterdag van 12.00 tot 17.00 uur en op zondag van 14.00 tot 17.00 uur. Daarna zijn er eind april en begin mei nog exposities. In de volgende editie van dit blad leest u er meer over.

Informatie: Murette Wils, tel. (070) 323 89 10

Hebt u de jaarbijdrage voor 2018 al overgemaakt?

Bij onze wintereditie (jan/feb) trof u een factuur aan van penningmeester Dick Nell en ledenadministrateur Paul Raasveldt, vergezeld van het verzoek uw jaarcontributie van 15 euro voor de wijkvereniging te betalen. Hebt u dat al gedaan, dan krijgt u bij dezen de complimenten van beide heren. Sommigen doneerden zelfs meer omdat ze de wijkvereniging in dit jubileumjaar wat extra's gunnen.

Het kan echter zijn dat u de betaling nog niet hebt verricht. De factuur over het hoofd gezien, in een la gelegd of door wat voor omstandigheden dan ook vergeten. Kan gebeuren. Het wordt zeer op prijs gesteld als u het bedrag deze maand alsnog overmaakt naar bankrekening NL61 INGB 0001783722. Vergeet niet daarbij onder 'mededelingen' uw adres te vermelden!

Kwettertjes

Plaatsingsvoorwaarden

Kwettertjes zijn kleine gratis advertenties over vraag en aanbod, afkomstig van leden van de wijkvereniging. Bedrijfsreclame is niet toegestaan, tenzij het gaat om cursussen en lessen. Aanbevelingen voor huishoudelijke hulp mogen wel, maar alleen met vermelding van eigen telefoonnummer of mailadres van de referent.

Een advertentie mag maximaal 2x per jaar worden aangeboden. Aanlevering voor de 18e van elke maand bij mevr. M. Boutkan, Pauwenlaan 99, tel. 3684333. E-mail: mhboutkan@planet.nl

GEZOCHT - Wij zijn op zoek naar een oppas die ongeveer 1 keer per maand een avond op onze zoon van nu 9 maanden wil passen. Wij betalen 5 euro per uur en hebben Netflix. Minimum leeftijd: 17 jaar. Contact: Rosalie Alkema-Boers, 06-28504172.

AANGEBODEN - Nette grijze radiator om kamers of kelder bij te warmen. Handig verkrijgbaar op wietjes. Twee stuks, samen € 20. Bel 06-46812914.

GEZOCHT - Voor één middag per week (na schooltijd) zoeken we een oppas voor onze zoon van 10 jaar en zijn hondje. Hebt u belangstelling, belt u dan of stuur een sms of app naar 06 2254 2203. Bij voorbaat dank.

HUISH. HULP - Onze betrouwbare en ijverige huishoudelijke hulp heeft weer een dagdeel beschikbaar om haar diensten te verrichten. Inlichtingen bij Pieter Maessen, 06-5548 4060 (liefst buiten kantooruren).

OPROEP - Na het vertrek van de HALO blijkt het moeilijk te zijn een student(e) te vinden die ons gymclubje wil coachen. Is er iemand beschikbaar met ervaring in het professioneel begeleiden van een gymclub van dames 50+, tegen vergoeding, op donderdagavond van 20.00 tot 21.00 uur in de Heldringschool, IJsvogelplein? Inlichtingen tel. (070) 3653002.

GEZOCHT - Voor een stadsvakantie in Den Haag zoek ik, nette vrouw uit Groningen, een benedenwoning of schuur te huur. Periode tussen half juni en half augustus (mag korte of langere tijd zijn). Wel met water/elektra maar douche/keuken is niet noodzakelijk. Eventueel kan ik daarbij ook uw kat of planten verzorgen. Woningruil/tuinhuis in Groningen, is ook mogelijk. Voor meer informatie: bel. Mevr. Kronemeijer, 050 - 314 56 17.

TE KOOP - Stevige damesfiets, Batavus. Nieuwe banden, versnelling moet nagekeken worden. Prijs nader overeen te komen. Ook aangeboden: twee mooie schuifdeuren, br 0.82 x 2.00 m hoog, met nieuw glas-in-lood. Prijs in overleg. Ten slotte: designstoel van Mutters, zwart leer met kersenhout, in prima staat. Prijs in overleg. Tel. 363 12 80.

HUISH. HULP - Mijn huishoudelijke hulp heeft nog tijd over. Zij werkt al meer dan 20 jaar naar tevredenheid bij ons. Referenties via tel. 070-3234521 of 06-36 35 7024.

VAKANTIEWONING SPANJE - Te huur aangeboden: vrijstaand vakantiehuis in Sotogrande, Andalusië - Costa del Sol. Met privé zwembad, veel privacy en volop mogelijkheden voor golf, strand, cultuur, kinderattracties & gezellige marktjes. Zie www.villalirena.com Meer informatie: I. Pril, tel. 06-39149121 of mail@villalirena.com

TE KOOP VANWEGE OVERLIJDEN - Enige pianoboeken, leesboeken, cd's, cd-rekken van glas, diverse meubels, o.a. een digitale piano, etc. Tegen elk aannemelijk bod. Bel 06- 24 21 8277 of mail: monicaverschoor91@gmail.com

VRIJWILLIGERS GEZOCHT - Vindt u het leuk om een aantal uren per week vrijwilligerswerk te doen in serviceflat Hagheduyn? Bijvoorbeeld 's morgens koffie of thee zetten en drinken met een groep bewoners? Of wilt u juist 's middags voor de thee zorgen en eventueel wat hand- en span-diensten verrichten? Meer weten? Neem contact op met Janneke Vermeulen, tel. 06- 5142 7077 of mail naar Hagheduyn@telfort.nl

GEZOCHT - Oppas voor onze hond Bommel, kruising Labrador/Berner sennen, tijdens vakantie of weekendjes weg. Hij is 1 jaar oud en lief voor zowel andere beesten als voor mensen. Als tegenprestatie doen we graag hetzelfde. Rick Andrée Wiltens en Saskia Hueting, e-mail rick@rawminerals.com, tel 06-21 82 8893.

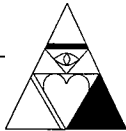
TE KOOP - Antiek eiken cilinderbureau met veel laatjes. Redelijke prijs. Mezenlaan 69, tel 06-18687762, foto's op verzoek.

GEZOCHT – Engelse Harry Potter boeken, deel 1, 2, 3 en 4, hardcover, oude ontwerp (kinderversie). Tel. 323 39 68.

GEZOCHT - Wij zijn een gezin met 2 vrolijke meisjes van 4 en (bijna) 6 jaar. Vanaf het eind van de zomer zoeken we voor 2 dagen in de week (keuze uit ma/di/do) een lieve, zorgzame en enthousiaste oppas van 3 uur 's middags (ophalen van school) tot half 6 à 6 uur 's avonds. Dagen in overleg. We wonen aan de rand van de Vogelwijk en op 5 minuten fietsafstand van school. Reacties naar marijnsanne@gmail.com of via 06 2942 9851.

TE KOOP - Brompton vouwfietsje, wit, nauwelijks op gereden. Voor de helft v.d. aankoopprijs. Tel. 06-20399867.

"Ken U zelve"

Spiritueel centrum

Laan van Poot 292 - tel. 368 61 62

Woensdag 7 maart – Peter de Wit verzorgt een verrassingsavond. Neem wel een foto of voorwerp mee.

Woensdag 14 maart – Martin Reul verzorgt een avond met helderziende waarnemingen a.d.h.v. een briefje met uw eigen geboortedatum. Na de pauze kunt u zich laten magnetiseren.

Woensdag 21 maart – Rietje Schillemans verzorgt een avond met psychometrie a.d.h.v. een foto of voorwerp van een levend persoon.

Woensdag 28 maart – Fien verzorgt een avond met psychometrie a.d.h.v. een foto of voorwerp van een levend persoon.

Woensdag 4 april – Monique van Haastrecht verzorgt een avond met handlijnkunde.

Alle bijeenkomsten beginnen om 20.00 uur

Nuttige adressen & telefoonnummers

Politie

Alarmnummer bij acute nood, levensgevaar of brand: 112

Algemeen politienummer: 0900-8844

Politiebureau Segbroek, Fahrenheitstraat 192.

Geopend van 08.00 tot 18.00 uur.

Wijkagent: Henriëke Schoenmakers.

Tel. 0900-8844.

e-mail: henriëke.schoenmakers@politie.nl

Werkdagen: ma, wo en do.

Buurtveiligheid

Hebt u informatie of wilt u informatie over de (on)veiligheid in de wijk, neem dan contact op met het buurtveiligheidsplatform 112Vogelwijk.
e-mail: 112vogelwijk@gmail.com

Brandweer:

Bij brand: 112

In alle andere gevallen: (070) 362 11 50

Post Loosduinen/Segbroek tijdens kantooruren:
(070) 359 15 11

Doktersnachtdienst

tel. (070) 346 96 69

Informatie dienstdoende apotheken

tel. (070) 345 10 00

Stadsdeelkantoor Segbroek

Fahrenheitstraat 190, tel. (070) 14070.

Directeur: Annette de Graaf, email:

annette.degraaf@denhaag.nl

Openingstijden Dienst Burgerzaken (paspoorten, rijbewijzen, uittreksels burgerlijke stand, etc.): maandag dinsdag, donderdag en vrijdag van 09.00-11.00 uur vrije inloop zonder afspraak. Verder liefst altijd een afspraak maken via website www.denhaag.nl onder 'Loker'.

Dierenambulance Den Haag

tel. (070) 328 28 28

Klachtentelefoon gemeente

Tel. 14070

Informatie over het duingebied

Eric Wisse

tel. 06 - 30 19 88 94

WIJKOUDERENWERK

Segbroek / Vogelwijk

Hulp voor zelfstandig wonende ouderen

Burenhulpcentrale Vogelwijk

Tel. (070) 262 99 99 of (070) 205 24 80.

Ouderenconsulent

Voor informatie, advies en bemiddeling op het gebied van wonen, welzijn en zorgverlening ten behoeve van ouderen: bel ouderenconsulent Lizeth Kastelein: (070) 20 52 480.

Wijkbus Segbroek

Voor aanmelding als abonnee (30 euro per kwartaal) en vervoersafspraken: bel tussen 08.30 en 10.00 uur met (070) 368 50 70.

Telefooncirkel en oppasservice

Via ouderenconsulent Lizeth Kastelein (070 - 20 52 480) kunnen wijkbewoners ook worden aangesloten bij een 'telefooncirkel'. Dan worden zij dagelijks op vaste tijdstippen gebeld om te weten te komen of alles in orde is. Ook kan Lizeth op verzoek de oppasservice voor volwassenen inschakelen. Wie enkele uren de deur uit moet, maar de zorg heeft voor een volwassen huisgenoot die niet alleen kan worden gelaten, kan een beroep op deze service doen.

THUISZORG

Florence Gezondheid en Zorg

In woonzorgcentrum Uitzicht, Zonnebloemstraat 383, kunt u terecht voor alle informatie op het gebied van zorgverlening.
Tel. (070) 754 55 66. e-mail: info@florence.nl

Haagse Wijk- en Woonzorg (HWW)

O.a. voor thuiszorg, personenalarmering, etc.
Wijkverpleegkundige HWW: 06-82010709
e-mail: instroom@hwwzorg.nl
Tel: (070) 379 33 00 - www.hwwzorg.nl

Evita Zorg Den Haag

(ook voor personenalarmering en spreekuren voor mantelzorgers)
e-mail: info@evitazorg.nl
Tel: (070) 31416000 - www.evitazorg.nl

B.a.B Zorg

Begeleiding, advies en bemiddeling in de thuiszorg. Thomsonlaan 129.
24/7 bereikbaar. Tel: 070-239 01 05,
e-mail: info@babzorg.nl - www.babzorg.nl

Website

www.vogelwijkdenhaag.nl

Postadres wijkvereniging

Postbus 65923, 2506 EE Den Haag

Bestuur**Voorzitter**

Redmar Wolf, Patrijslaan 4

e-mail: voorzitter@vogelwijkdenhaag.nl

Secretaris

Hans van Nieuwkerk, Laan van Poot 176

e-mail: bestuur@vogelwijkdenhaag.nl

Penningmeester

Dick Nell, Snijlaan 8

e-mail: penningmeester@vogelwijkdenhaag.nl

Overige bestuursleden

- Christian Pick (openbare ruimte)

Sportlaan 165, tel. 06 24859464

e-mail: christian.pick@gmail.com

- Marcella Putter

Sperwerlaan 7, tel. 06 46226224,

e-mail: me_schutte@hotmail.com

Contactpersoon voor reservering van wijkactiviteiten in de Heldringschool

Dick Nell, penningmeester wijkvereniging

Snijlaan 8

email: penningmeester@vogelwijkdenhaag.nl

Ledenadministratie

(voor aanmeldingen, opzeggingen en adreswijzigingen)

Paul Raasveldt, Patrijslaan 6,

tel. 06 - 24778721,

e-mail: leden@vogelwijkdenhaag.nl

De contributie voor de wijkvereniging (incl. het maandblad) bedraagt € 15,- per gezin per jaar.

Voor de contributiebetaling wordt een factuur

toegezonden. Rek.nr. wijkvereniging:

IBAN: NL61 INGB 0001783722

Activiteiten & Clubs**Commissie Kinderactiviteiten**

Alphons Jacobs, Kiplaan 8

e-mail: activiteiten@vogelwijkdenhaag.nl

Ouderenactiviteiten

Ine Essing

Tel.: 346 06 04

ouderencommissie@vogelwijkdenhaag.nl

Buurtveiligheid

Platform 112Vogelwijk

e-mail: 112vogelwijk@gmail.com

Verkeerscommissie

Stef Tours, verkeer@vogelwijkdenhaag.nl

Commissie toekomst HALO-gebied

Rien Huygens, buizerd.ch@hotmail.com

Eelco de Jongh, edejongh@xs4all.nl

Vogelwijk Energie(k)

Voorzitter: Rutger van Hoogstraten, Fuutlaan 1

Secretaris: Paul Schlotter, Kwartellaan 24

e-mail: info@vogelwijkenergie.nl

Natuurnetwerk Vogelwijk

Clara Visser, tel. 356 20 31, e-mail: clavi@hetnet.nl

Kustcommissie

Irene van Geest, e-mail: irenevangeest@planet.nl

Cultuurcommissie

e-mail: cultuur@vogelwijkdenhaag.nl

Damesgymnastiek

Donderdag 20.15-21.15, Gymzaal Heldringschool

Ineke Spaanbroek, tel. 365 30 02, inekecas@xs4all.nl

Jeu de boules

Sportveld Laan van Poot, dinsdag 14.00-16.00 uur.

Info: Liesbeth Hijmans, Fuutlaan 7, tel. 368 58 92

e-mail: 2566sb7@hetnet.nl

Volleybalclub

Woensdag 20.15-22.00 uur, HALO.

Contact: Willem Korteweg, tel. 06-11928401

Conditietraining voor mannen

di. avond 20.30-21.45, Nutsschool, Laan van Poot

Frank v.d. Maaten, tel. 06 51182353

Vogelwijk huiskamerbridgeclub

Elline v. Dijk, (070)3659257, ehvandijk@hotmail.com

Seniorengym

Zaterdag 09.45-11.00 uur in de Heldringschool

Monique v.d. Knaap: tel.363 23 15